

Đố Vui các Bạn – Bài số 22

Phần Câu Hỏi :

* **Câu số 1 :** Máy Cô, máy Cậu sau thời gian học Việt ngữ, nay ngon lành rồi nên chịu khó đọc Báo Việt ngữ chút chút để thực tập nghe ! Bữa nay kéo nhau đến hỏi Lão Phan : Bác ơi ! Tụi cháu đọc báo và nghe nói chuyện, thấy người ta sai lung tung từng xèng 2 nhóm chữ...à...à... **phẫu thuật** với **giải phẫu** khó hiểu quá, Bác ơi ! Làm sao để phân biệt và sai cho đúng hả Bác ? Thế thì ta cho nó vô mục Đố Vui ở đây luôn để nhờ bà con, cô bác chỉ cho. Thật là tiện,,việc

chính phủ. Bà con ai biết , xin chỉ giùm cho các cháu : Ý nghĩa và cách sử dụng 2 nhóm chữ **phẫu thuật** và **giải phẫu** nó khác nhau ra làm sao ?

* **Câu số 2:** Những câu đố dân gian (*popular / folk riddles*) Việt Nam ta như dưới đây. Xin đọc cho kỹ rồi trả lời từng câu hỏi nghe bà con !

1/- Ăn trước mà lại ăn thừa

Mỗi ngày hai bữa sớm, trưa nhọc nhằn .

Là cái gì ? -

2/. Anh đứng bên ni sông

Em đứng bên kia sông

Đuổi nhau kì cùng

Chẳng bắt được nhau ..

Là cái gì ?

3/. Bằng cái đĩa, xia xuống ao

Ba mai, chín cuộc mà đào không lên..

Là cái gì ?

4/. Bằng cái ống lươn

Nuốt cả thuyền buồm, nuốt cả ca nô.

Nuốt sông, nuốt bể, nuốt hồ,

Nuốt ba trái núi không no miệng này

Là cái gì ?

• **Câu số 3 :** Câu này chắc là chỉ dành để đố : các bà, các cô, thanh niên nam nữ từ cái tuổi được coi là đã trưởng thành rồi (*mature, grown-up*) trở lên cho tới trung niên, sồn sồn (*middle-age*) rồi lão niên lụ khụ (*elder, aged people*) thì hợp tình hợp lý hơn. Chớ đố người dưới tuổi đó sợ dễ đau đầu, phải uống thuốc...Tylenol, Advil...này nọ thêm mệt ra. Đố như thế này : **Những lợi ích khi cho các em bé sơ sinh bú sữa Mẹ là như thế** nào ? Kể ra theo báo chí, sách vở thì nhiều lắm , nhưng ta ráng nhớ được chừng nào hay chừng đó. Tuy vậy, cũng phải kể ra được chừng 5, 7 cái lợi ích thì mới...đủ sai chớ dưới mức đó chắc là bà con chê...dở ẹt !

- *Coi phần trả lời ở trang -----*

Phần trả lời :

* **Câu số 1 :** 2 nhóm chữ **phẫu thuật** và **giải phẫu** khác nhau ra làm sao à ? Muốn giải thích cho dễ dàng, ta phải đối chiếu với ngoại ngữ như Anh ngữ, Pháp ngữ...Ở đây, ta dùng cách đối chiếu với Anh ngữ nghe !

11/- **Phẫu thuật** : Chỉ là tiếng Danh từ (*noun*) và Tính từ (*adjective*) , không thể dùng như Động từ (*Verb*). Nói cho đầy đủ, dài dòng thì người ta nói : Kỹ **thuật** giải **phẫu** : Surgical techniques . Nói cho ngắn gọn, người ta nói : **phẫu thuật** . Nhiều khi ta

thấy **phẫu thuật** hay được dùng làm lần như động từ (*verb*) . Nên nhớ có chữ **thuật** (*techniques*) ở đó là không dùng như động từ (*verb*) được đâu .

Phẫu thuật khi dùng :

1/- Như Danh từ (*Noun*) là : dissection, surgery : sự giải phẫu, việc giải phẫu = **danh từ**.

2/- Như Tính từ (*adjective*) là : surgical = thuộc về, có tính cách giải phẫu....

- Thí dụ như : Các dụng cụ **phẫu thuật** = **Surgical** instruments = *tính từ* , dụng cụ gì ? – Về phẫu thuật

- Đội ngũ **phẫu thuật của một bệnh viện nhi đồng** = The **surgical** staff of a children's hospital = đội ngũ gì ? – Về việc phẫu thuật = *tính từ*. Tóm lại : **phẫu thuật chỉ được dùng theo 2 thể loại** : Danh từ (*noun*) và tính từ (*adjective*) mà thôi, **không thể dùng như động từ**. **Không thể nói** : các bác sĩ đang **phẫu thuật**, mà **phải nói** : các bác sĩ đang **giải phẫu**. Điều này dễ lầm lẫn lắm, cho nên ta cần cẩn thận khi viết, khi nói. Do đó, khi đọc báo, ta thường hay thấy **phẫu thuật** (*noun*) được dùng như Verb, lẫn lộn thay thế cho **giải phẫu** vì nghe có vẻ cũng giống nhau, cũng...OK nhưng thực ra là lầm lẫn đó.

12/- **Giải phẫu** : Được dùng theo 3 thể loại :

A/- **Danh từ** (*noun*) : surgery , thí dụ : : Sự giải phẫu bằng tia laser : Laser **surgery** ...= danh từ.

Thí dụ : các bác sĩ sử dụng **việc giải phẫu** ... Giải phẫu là danh từ (*noun*) làm túc từ trực tiếp cho động từ sử dụng ... (*direct object of the verb use / utilize...*)

B/- **Tính từ** (*adjective*) : surgical, như : Modern **surgical** techniques = kỹ thuật gì ? Kỹ thuật giải phẫu hiện đại, tối tân = tính từ.

C/- **Động từ** (*Verb*) : Giải phẫu , mổ xẻ : to dissect; to operate (*on somebody for something*), to perform surgery (*on somebody*); to perform an operation (*on somebody*) . Bà ấy (được) mổ ruột thừa đêm qua : She **was operated** on for appendicitis last night : **Passive voice of the verb Operate**: to be (*was*) cộng với Past participle (*operated*).

Tóm lại : **Giải phẫu** : ta có thể sử dụng theo 3 thể cách : Noun , Adjective và Verb. Nên nhớ là : chỉ có **giải phẫu mới được dùng như “ động từ - verb ”** mà thôi. Đừng lầm lẫn: không thể dùng **phẫu thuật** (*noun*) thay cho **giải phẫu** (*verb*)...

* **Câu số 2** : Câu đố dân gian Việt Nam ta nghe thì dễ thương đấy nhưng mà trả lời câu đố coi bộ...thương khó nói...Coi nào :

1. Ăn trước mà lại ăn thừa

Mỗi ngày hai bữa sớm, trưa nhọc nhằn . - Là cái gì à ? - À !... Chỉ có... Bát đĩa (*chén đĩa*) ăn cơm thôi, chớ còn chi nữa .

2. Anh đứng bên ni sông

Em đứng bên kia sông

Đuổi nhau kì cùng

Chẳng bắt được nhau.

- Là cái gì ? - Cái này chắc phải hỏi các Cụ lão niên (*senior people*) gốc dân Bắc Kỳ nhà ta mới dễ hiểu về ...**cái cối xay lúa** (*rice-hulling mill*). Nó có 2 cái...kêu là 2 cái tai...ở hai bên.

Một bên để móc cái cần vào mà kéo cho nó quay tròn, nghiền những hạt lúa (*hạt thóc / paddy grains*) làm cho vỏ hạt lúa tách khỏi hạt gạo (*seed, semen*). mà nấu cơm cho ta....**nhậu** đó ! . Vì 2 cái tai ở 2 bên đối nghịch nhau cho nên khi cái cối say được kéo vòng tròn thì làm sao mà 2 cái...nó ở 2 bên...bắt được nhau. Hồi còn nhỏ xíu, đi học về, Lão Phan thường đi loanh quanh coi người giúp việc trong nhà làm công việc xay lúa này, nhưng cái cối xay đó đã tiến bộ hơn so với hình vẽ Coi đã rồi, Lão Phan lại ra vườn sau....chơi với mấy thứ cây ăn trái trồng

tùm lùm khắp vườn . Cây thấp thì hái...**nhậu** chơi, còn cây cao chút chút là...a-lê hấp ! Leo lên cây ngồi thoải mái đong đưa cái chân rất u là....chuyên nghiệp...

3. Bằng cái đĩa, xìa xuống ao

Ba mai, chín cuốc mà đào không lên ... - Là cái gì ? Ta thử nhắm mắt lại mà tưởng tượng xem nó là cái gì ? Bằng cái đĩa...ở dưới ao (*pond*), lấy cái mai (*spade*) với cái cuốc (*hoe*) mà đào...đến... Tết Congo, Tết Maroc cũng chẳng lên được thì chỉ có cái...**bóng mặt trăng, mặt trời** (*khí không bị chói lòa*) ở dưới ao nước mà thôi. – **Đúng quá !**

4 - Bằng cái ống lươn

Nuốt cả thuyền buồm, nuốt cả ca nô

Nuốt sông, nuốt bể, nuốt hồ

Nuốt ba trái núi không no miệng này ...

- Là cái giống gì mà nghe ghê gớm, vĩ đại,...” *hoành tráng* “

Quá vậy ? – Bấm cell phone hỏi ...quân sư nhà ta thì được lời phán như vậy : Đó là **cái ống đựng mớ bút để vẽ tranh**.

Mấy ông, bà họa sĩ có mớ bút, mực màu này nọ trong tay thì họ muốn vẽ cái giống gì chẳng được ! À há !!! **Đúng !**

* **Câu số 3** : Theo những tài liệu trên sách báo thì ta biết rằng : đối với trẻ nhỏ, mới sinh ra, các **Bà Mẹ cho con bú**, nếu đủ sữa cho bé...nhậu, nói chung chung một cách bình dân cho dễ hiểu, không kể những chi tiết linh tinh, phức tạp về mặt y khoa, dinh dưỡng thì... có nhiều điều ích lợi như là :

31/- Sữa Mẹ là nguồn thức ăn vô cùng quý giá, giúp em bé lớn mau hơn.

32/- Giúp em bé bảo vệ cơ thể chống lại nhiều thứ bệnh tật, nhất là chứng viêm ruột, dạ dày, tiêu chảy, bệnh chàm (eczema).

33/- Hàng tháng, các Bà Mẹ tiết kiệm được nhiều tiền lắm vì...khỏi mua sữa này, sữa nọ, tiết trùng lồi thối, rắc rối. Việc giữ gìn vệ sinh khi cho con bú thì tốn kém chẳng đáng kể, phải không ?

34/- Sữa Mẹ giúp trẻ em tiêu hóa dễ dàng hơn những thứ sữa chế tạo từ các ngành công nghiệp, đóng chai, đóng hộp, nhất là khỏi sợ loại sữa...Made in China hay... họ hàng nhà nó.

35/- Giúp Bé tránh được bệnh...phát phì khi còn nhỏ, khi lớn lên để tránh được bệnh ...Obesity, ta kêu là...béo phì, béo phì...xấu trai thấy mỡ, chớ không

có cái vụ nói tào lao...Mập có duyên, lùn...quý phái.... Đấy nha !

36/- Bú sữa Mẹ, bé cũng tránh được bệnh táo bón (*constipation*).

37/- Cho bú sữa Mẹ an toàn và tiện lợi hơn, như đêm khuya Bé thức giấc là có sữa sài ngay, bớt được nhiều công việc linh kinh như cho bú bằng những loại sữa lon, sữa hộp....Trong thời gian cho con bú, các Bà Mẹ tránh được được cái mục...mang thai ngoài ý muốn, ngoài kế hoạch....

38/- Sữa Mẹ chứa nhiều chất dinh dưỡng (*nutrients*) giúp Bé tăng chỉ số IQ (*thông minh*). Sữa Mẹ cũng giúp nuôi dưỡng não và hệ thần kinh phát triển tốt. Bé cũng có thêm khả năng tránh được một số trường hợp về bệnh thần kinh khi lớn lên...

Chu choa ! Còn nhiều điều nữa, nhưng mà kể thêm nhiều quá sợ bà con phe ta la làng : chi mà tốt dữ quá vậy ! Các hãng chế tạo sữa này sữa nọ cho trẻ nít dám...phá sản, xập tiệm, công nhân lớn nhỏ nhà ta... đi 1 đường thất nghiệp, trở thành dân homeless ngủ đường, ngủ chợ quá hè !!!

Lão Phan